

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

Κάποτε πού ο αυτοκράτωρ της Αυστρίας 'Ιωσήφ ο Β' είχε πάει ινκόγνιτο στο Παρίσι, διεδόθη η είδησις ότι εσύχναζε στο καφφενείο του Παλαιού Ρουαγιάλ κι' ότι έχει θά μπερούσε ζαντίς νά τον δῆ. Πραγματικῶς ὁ αυτοκράτωρ εἶχε σκοπὸν νὰ πᾶν ἐκεῖ, ἀλλὰ βλέποντας τὸν φοβερὸν οὐ οπισθισμὸν προκίτων νὰ καταφυγῇ στὸ καφφενεῖον τῆς Λεζάνς, ὅπου δὲν βρισκόταν κανένας ἄλλος ἐκτὸς τῆς διευθύντριας τοῦ καταστήματος.

— 'Αχ, κίτριε, τοῦ λέει ἐκείνη, τί καλά πού κάνετε καὶ ἤρθατε! Χωρὶς εἰς τὰ εἶχε μείνει ὅλο τὸ πρωῒ ἄδειο τὸ μαγαζὶ μου. Αὐτὸς ὁ κατηραμένος ὁ Αὐτοκράτωρ ἔκανε ὅλους μου τοὺς πελάτας νὰ πᾶνε στὸ ἄλλο καφφενεῖο. Νὰ εἶχε τουλάχιστον πρεῖ ὡς τότε, θὰ τὸν ἔβλεπαν, θὰ χόρταιναν καὶ θάτρυγαν. Μὰ αὐτὸς ὁ θεοκατάρατος δὲν φάνηκε ἀκόμα!... Σὰν αὐτοκράτωρ πού εἶνε βλέπεις, τοῦ ἀρᾶσει νὰ κἀν τὸν κόμω νὰ τὸν περιμᾶνῃ

— Καὶ σεις τὸν ἔχετε δεῖ τὸν αὐτοκράτορα; τὴν ρώτησε ὁ 'Ιωσήφ ὁ Β'.

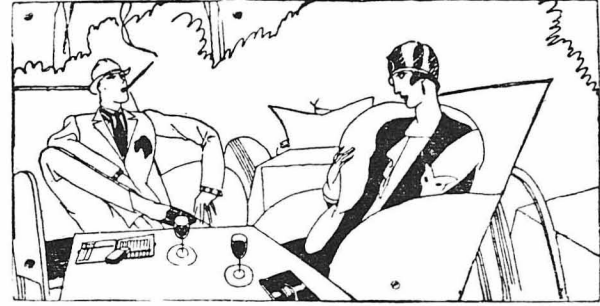
— 'Ὁ, ὄχι, δὲν τὸν ἔχω δεῖ ἀκόμη... Ὅτι τὸν ἔβλεπα μολαταῦτα μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι. Ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν μπορῶ νὰ ἀψήσω τὸ μαγαζὶ καὶ νὰ πάω στὸ ἄλλο καφφενεῖο.

— 'Ἐν τῷ μεταξῷ ὁ ξένος εἶχε πει τὸν καφέ του καὶ ἔδωκε στὴ διευθύντρια τοῦ καταστήματος ἕνα χρυσὸ γαλλικὸ εἰκοσόφραγκο.

— 'Ὁ, τί ὄρατο πού εἶνε! φώναξε τότε ἐκείνη, γιὰ κοιτάξετε τὸ πρόσωπο τοῦ Βασιλέα μας ἑπάνω...

— Βέβαιν', τὸ βλεπο, εἶπε ὁ 'Ιωσήφ ὁ Β'. Καὶ συνέχισε: — 'Αν θέλετε τώρα νὰ δῆτε καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ αὐτοκράτορος 'Ιωσήφ, κυτᾶτε τὸν, στέκει μπροστὰ σας!...

Καὶ ἔβγαλε τὸ καπέλο του, ἐκάρῆθη μετ' ἐπιείκεια καὶ ἔφυγε, ἐνὼ ἡ καταστημάτρχις ἔμεινε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

ΤΟ ΛΑΘΟΣ ΤΟΥ ΓΛΥΠΤΟΥ ΤΟΜΑΣ

'Ὁ περίφημος Γάλλος γλύπτης Ζυλ Τομάς εἶχε τὸ ἐξαιρετικὸ χάρισμα νὰ μπορῇ νὰ ἐργάζεται ἀπὸ μνήμη. Ρίχνοντας μόνον μιά ματιὰ στὸ μοντέλλο τοῦ ἦταν σὲ θεὸν ἀργότερα νὰ κἀν τὴν προτομὴ ἐντελῶς ὁμοίαν μ' αὐτή. Μιά φορὰ τὸν ἐπεσκέψθη ἕνας νέος ὁ ὁποῖος τοῦ διηγήθηκε μετὰ δάκρυα ὅτι ἡ ἀδελφὴ του ἦταν φθισικὴ καὶ πολὺ λίγες ἐπιτίδες ὑπέρχαν πιά γιὰ τὴ ζωὴ της. Γι' αὐτὸ οἱ γονεῖς της ἐπιθυμοῦσαν ν' ἀποσυρῶσαν τὸ χαρακτηριστικὰ τῆς σὶδὸ μάρμαρο, ἀλλὰ ἡ ἀρροστικὴ ἦταν πολὺ ὀδύνη γιὰ νὰ μπορῇ νὰ ποζάρῃ μόνη της. Ἐξ ἄλλου δὲν ἤθελαν νὰ καταλάβῃ ὅτι θὰ τίς φτιάσουν τὴν προτομὴ ἐπειδὴ ἐπρόκειτο νὰ πεθάνῃ. 'Ἐξήγησε λοιπὸν ὁ νέος τὴν βοήθεια τοῦ γλύπτου καὶ κείνος τοῦ ὑπεσχεθῆ νὰ κἀν ὅ,τι μπορῇ.

Τὴν ἐπομένῃ ἡμέρᾳ ὁ νέος εἶπε στὴν ἀδελφὴ του ὅτι εἶχε βρῆ ἡμερῖα θανάσιμα κοσμήματα νὰ τῆς χαρίσῃ ἀλλὰ δὲν ἤξερε τι νὰ διαλέξῃ καὶ γι' αὐτὸ παρήγγειλε στὸν κοσμηματοπώλῃ νὰ ἐρῆθ μαζὶ μὲ τὰ τιμαλφῇ στὸ σπίτι.

Πραγματικῶς οὐδὲ λίγο ἔφτασε ὁ Τομάς παίζοντας τὸ ρόλο τοῦ κοσμηματοπώλου καὶ ἐνὼ ἡ ἀρροστικὴ ἦταν ἀπασχολημένη μὲ τὸ ξεδιαλεγεῖν τῶν κοσμημάτων, αὐτὸς τὴν παρατηροῦσε καὶ ἀπετύπωσε τόσο καλὰ τὰ χαρακτηριστικὰ της στὸ μυαλὸ του, ὅτις ὅταν ἐπέστρεψε στὸ ἀτελὲ τὸς τῆς ἔφτιασε μιά προτομὴ πού κατέπληξε κυριολεκτικῶς τοὺς γονεῖς τῆς νέας γιὰ τὴν ὁμοιότητά της.

Δυστυχῶς ὁ καιὸς ὁ γλύπτης δὲν εἶχε πάντοτε τὴν ἴδια τύχη. Μια φορὰ ἀπὸ πάλιν ἦταν ἕνας νέος Ἀγγλὸς στὸ ἀτελεῖ του καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τοῦ ἐτοιμάσῃ τὴν προτομὴ τῆς γυναίκας του. 'Ἐπειδὴ ὅμως τὴν ἤθελε γιὰ νὰ τῆς τὴν χάριση στὰ γενέθλιά της καὶ ἐπιθυμοῦσε νὰ τῆς κἀν ἐκπλήξι δὲν ἤθελε νὰ πῆ στὴν ἴδια νὰ πᾶν νὰ ποζάρῃ.

Τότε ὁ καλλιτεχνὴς ρώτησε γελῶντας ἂν μποροῦσε τοῦλάχιστον νὰ ἰδῇ τὴν κυρία.

'Αν ἐρχόσαστε στὸ σπίτι θὰ τὸ καταλάβαινε, εἶπε ὁ Ἀγγλὸς. 'Ἐπειδὴ ὅμως ἡ γυναίκα του ἐπισκέπτεται τρεῖς φορές τὴν ἑβδομάδα, σὲ ὀρισμένη ὥρα, μιά φιλὴ της καὶ παίρνει τὸ λεωφορεῖο τῆς Βασίλλης, ελάτε καὶ σεις τὴν ἴδια ὥρα καὶ σιωπῆτε στὸ σταθμὸν, νὰ σὰ; δεῖξτε κρυφά. Ταξιδεύετε κατόπιν μαζὺ της καὶ τὴν βλέπετε ὅσο θέλετε...

'Ὁ γλύπτης ἀνέλαβε τὴν παραγγελίαν, εἶδε τὴν κυρία, ταξίδεψε δυὸ-τρεις φορές μαζὺ της μὲ τὸ λεωφορεῖο τῆς Βασίλλης καὶ ἔκαμε κατόπιν τὴν προτομὴ της. Τὴν παραμονὴν τῶν γενεθλίων της παρεδῶσε τὸ ἔργο του σ' ὁ σύζυγός της, ὁ ὁποῖος τὸ τοποθέτησε στὴν ταπετσαρία νεοσαλονικίου, οὕτως ὅστε ἡ πρώτη πού θὰ τὸ ἀντίκρυζε τὸ πρωῒ νὰ εἶνε ἡ ἑορτάζουσα.

Τέλος πάντων ἐφθασε ἡ ἐπίσημος στιγμὴ. 'Ὁ σύζυγός τῆς βόηθας τὰ χεῖρα του ἀπὸ εὐχαρίστησι περιμένει νὰ φανῇ ἡ γυναίκα του.

Μόλις δὲ ἡ σύζυγός του ἐνεφανίσθη τὴν πλησίασε, τὴν εὐχέθηκε γιὰ τὴν γιορτὴν της καὶ τὴν ὄδηγησε κοντὰ στὸ ἀγαλμα. Μόλις ὅμως τὸ ξεσκέπασε ἡ γυναίκα του ἔβγαλε μιά φωνὴ φρίκης! Σκεπάζοντας κατόπιν τὸ προσωπὸν της μὲ τὰ χεῖρα της ἔφυγε τρέχοντας ἀπὸ τὴν κἀμαρα καὶ χύπησε τὴν πόρτα τόσο δυνατὰ πού ἐφάνταζε ὅλο τὸ σπίτι!...

'Ὁ δυστυχῆς σύζυγός κερταμμένος στὴ θέσι του κῦταξες κατὰ πληγῶς ποτε τὴν κλεισμένην πόρταν καὶ ποτε τὴν προτομὴν.

'Ὁ γλύπτης εἶχε κάνει ἕνα πραγματικὸ ἀριστοῦργημα, μόνον πού εἶχε γίνει μιά μικρὴ παρεξήγησις. 'Αντὶ νὰ οκαλίθῃ ἑπάνω στὸ μάρμαρο τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς Ἀγγλίδος, εἶχε κάνει λάθος καὶ εἶχε φτιάσει τὴν προτομὴ τῆς... ὁμοιωτάτης; καὶ κομποσιάρχης καμφορίας της, πού τὴν συνάδευσε στὸ λεωφορεῖο!...

Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ

Στὰ χερσὶν τοῦ Ὑψηλάντου βρέθηκε μετὰ τὸ θάνατό του καὶ ἡ ἐξὴς διαθήκη του σχετικῶς μετ' ὅς 'Ελληνας! — Μὴδέποτε λημονήσητε ὅτι οἱ 'Ἕλληνες, ἵνα ἐλευθερωθῶσι δὲν πρέπει νὰ βασίζονται ἐμὴ εἰς ἑαυτούς.

ΔΗΜΟΓΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Τ' ΑΝΥΨΙΑΝΤΡΟ

Σὰ μῆλο πού εἶνε στὴ μηλιά, τὸ παραγιωμένο 'Ἐστ' εἶνε καὶ τ' ἀνύψιαντρο σὰν ἐρχεται ὁ καιρὸς του. Λόγια λέγει τῆς μάννας του, λόγια τῆς ἀδερφῆς του. — Μάννα στὴ μέση δὲ χωρῶ, στὴν ἀκροὴ δὲν κοιμῶμαι. Στρωῶστε μου ἡ ἔξω στὴν αὐλή, ἡ ἔξω στὸ περβόλι, Νὰ πέφτουν τὰνὴν ἀπάνω μου, τὰ μῆλα στὴν ποδιά μου, Νὰ πέφτῃ τῆς ἀμυγδαλιάς τὸ πικρομυγδαλό της.

εὐρῆκε μετ' ὁ μικρότερο ἀπ' ὅλα τ' ἀδέρφια, τὸ Γρηγόριο, δεκαεπτάχρονον χρονῶν ἀγόρι, καθισμένον πλάγι τῆς. 'Ὁ 'Αλέξανδρος, ἀποῦ φίλος τὸ σεβασίμο χεῖρ τῆς μάννας; του-τῆς μεγάλης ἀρχοντισσας 'Ελισάβετ, χήρας τοῦ Κωνσταντίνου Ὑψηλάντη-καὶ τῆς χαιδέψε τ' ἄσπρα μαλλιά, τῆς ἔδωσε τὸ μπράτσο καὶ τὴν ἔφερε οἶγα-οἶγά στς δωμάτιο, ὅπου γίνονταν τὸ ἐπίσημο συμβούλιον τῶν Ὑψηλάντηδων. 'Ὅταν ἐφτάσαν ἐκεῖ εἶπε:

— Μητέρα, ἡ σωτηρίε τῆς Πατριδος ἡμπορεῖ ν' ἀπαιτήσῃ καὶ τὴν θυσίαν τοῦ κτηματός μας τῆς Κοζνίτσας, τὸ ὅποιον διασῶντα ἀκόμη χρόνους θ' ἀποδίδη ἔσορον εἰς τὸν οἶκον σου πενήντα τέσσαρες χιλιάδες ρουβλία χρονικῶς. Προσφέρεις αὐτὸ τὸ κτήμα, Μητέρε, εἰς τὴν Πατριά;

'Ἡ ἀρχόντισσα Ὑψηλάνταινα δάκρυσε γλυκά: — Παιδιά μου, εἶπε, ἐγὼ προσφέρω εἰς τὰ φίλτατά μου τένα, καὶ θὰ λυπηθῶ τὰ δύο ἑκατομμύρια ρουβλία;

Μὲ τὰ τελευταία αὐτὰ λόγια, τελείωσε καὶ ἡ Προκήρυξις. 'Ὁ 'Αλέξανδρος Ὑψηλάντης—πὺ εἶχε χάσει τὸ δεξὶ του χεῖρ στὸν πόλεμο—ἔπληξε τὴν πένα μετ' ὁ ἀριστορε καὶ σταθερὸ ὑπέγραψε: 'Α λ έ ξ α ν δ ρ ο ς 'Υ ψ η λ ά ν τ η ς.

'Αλλὰ τὶ ἔννοουσε ὁ Ὑψηλάντης λέγοντας π' ἀδέρφια του: — **«Δὲν θὰ ἡμποροῦμεν νὰ περιμένωμεν, ἡ 'Εταιρία μας ἀνεκαλύφθη»;**

'Ἀλλοίμονο! 'Ὅπως ἀνάμεσα στοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ βρέθηκε ἕνας προδότης, εἶσι καὶ μεταξὺ τῶν Φιλικῶν. 'Ὅταν τὰ μέλη τῆς Φιλικῆς 'Εταιρίας ἐβραβιώθησαν ὅτι ὁ 'Ιθακίσιος Νικόλαος Γαλάτης, πού τοῦ ἔχον ἐμπιστευθεῖ τὰ μυστικά, ἐφοβήριζε νὰ τοὺς προδώσῃ καὶ μάλιστα ταξίδευσεν γιὰ τέτοιο σκοπὸν, ἐταράχτηκαν καὶ ἀπαφάσαν ἀνὰ τὸν σκοταδισμὸν. Εἶνε πολὺ τραγικὴ ἡ ἱστορία αὐτὴ τοῦ προδότη Φιλικοῦ. Θα τὴ διηγηθῶμε μετ' ὅλες τῆς τῆς λεπτομέρειες στὸ ἐπόμενον φύλλο.

'Ὁ 'Ιστορικός